

Böylece 30 Nisan ile kanunun yürürlüğe gireceği 1 Ekim 2008 tarihi arasında sigortalı olanların, eski mevzuattan yararlanmasının önüne geçilmiş olacak.

Kısmi yaşlılık aylığı

BAĞ-KUR'lular, 8 Eylül 1999 tarihinden 30 Nisan 2008 tarihine kadar ilk defa sigortalı sayılan kadınlar 58, erkekler ise 60 yaşını doldurmuş ve 25 yıl sigorta primi ödemiş olması veya kadınlarda 60, erkeklerde ise 62 yaşını doldurmuş olup, en az 15 yıl malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta primi ödenmesi şartıyla kısmi yaşlılık aylığından yararlanacaklar.

Söz konusu süre içinde ilk defa sigortalı olan devlet memurlarında ise kısmi yaşlılık aylığından yararlanmada, kadınlar 58, erkekler 60 yaşını doldurmuş ve 25 tam yıl sigorta primi ödemiş olması veya 61 yaşını doldurması ve en az 15 yıl prim ödemesi şartı aranacak.

Ölüm aylığından yararlanma koşulları

Ölüm aylığından yararlanabilmek için devlet memurları ve BAĞ-KUR'lularda, en az bin 800 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödeme şartı aranacak. Ancak, SSK'lılarda bu şart, borçlanma hariç, 5 yılda 900 prim gün olacak. Genel sağlık sigortası primi dahil prim ve prime ilişkin borcu bulunan BAĞ-KUR'lu hak sahibine ölüm aylığı bağlanmayacak. Ölen sigortalının dul eşine hesaplanan aylığının yüzde 50'si bağlanacak. Dul eşin aylık bağlanmış çocuğu yoksa, sigortalı olarak çalışmıyor veya kendi çalışmaları nedeniyle gelir veya aylık da almıyorsa, aylık bağlama oranı yüzde 75 olacak. Kanun kapsamında çalışmayan veya kendi çalışmaları nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış çocuklardan; 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmamışlar; Kurum Sağlık Kurulu kararı ile çalışma gücünü en az yüzde 60 oranında yitirip malul olduğu anlaşılanlar; yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan kızlara ise ölen sigortalının hesaplanan aylığının yüzde 25'i bağlanacak.

Evlenme ve cenaze yardımı

Hak sahiplerine verilecek cenaze yardımı tutarı, SGK Yönetim Kurulunun teklifi ve Bakan'ın onayıyla belirlenecek. Kız çocukları, aylık veya gelirinin 2 yıllık tutarı kadar evlenme yardımını alacak. Evlenme ödeneği alan hak sahibinin, aylığının kesildiği tarihten itibaren 2 yıl içinde yeniden hak sahibi olması halinde, 2 yıllık sürenin sonuna kadar gelir veya aylık bağlanmayacak. Bu durumda olanlar, bu kanun veya bu kanundan önce yürürlükte bulunan sosyal güvenlik kanunlarına göre gelir veya aylık bağlanmış olan kişiler kapsamında, genel sağlık sigortalısı sayılacak.

Sigortalılara bağlanacak alt sınır aylığı, ortalama aylık kazancının yüzde 35'inden az olmayacak. Ancak eşi ve çocuğu bulunan sigortalılarda bu oran yüzde 40 olarak uygulanacak. TBMM Genel Kurulunda kabul edilen Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortasında değişiklik öngören kanuna göre, gazeteci ve infaz koruma memurlarının da aralarında bulunduğu bazı iş

fiili hizmet süresi kaldırılan meslek gruplarının şu ana kadar kazandıkları süreler, 3 bin 600 gün koşuluna bakılmaksızın yaşlarından düşürülecek. Keyif verici içki ve her çeşit madde kullanımı ya da intihara teşebbüs sonucu sakat kalanlar, vazife malullüğü hükümlerinden yararlanamayacak.

Subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman

kollarında, kamuoyunda "yıpranma payı" olarak bilinen fiili hizmet zammı kaldırılacak. Gazeteciler, milletvekilleri, PTT dağıtıcıları, infaz koruma memurları, Tarım Bakanlığı Zirai Mücadele ve Karantina Teşkilatı ile Veteriner Teşkilatında görev yapanlar, Devlet Tiyatrosu sanatçıları, hava yollarındaki uçucu personel, lokomotif makinistleri, gemi adamları, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası üyeleri de fiili hizmet zammından yararlanamayacak. TSK, emniyet ve MİT mensupları ile dalgıçlar, radyoaktif maddelerle yapılan işlerde çalışanlar, asit üretimi yapılan yerlerde, demir ve çelik fabrikalarında ve kurşun izabe fırınlarında çalışanlara bir yılda 90 gün fiili hizmet zammı verilecek. Kurşun ve arsenik işleri, cam fabrikaları, çimento fabrikaları, kok fabrikaları ve termik santralleri, alüminyum fabrikaları, döküm fabrikaları ile itfaiye ve yangın söndürme işlerinde çalışanlar ise 60 günlük fiili hizmet zammından yararlanacak.

Fiili hizmet zammından yararlanmak için belirtilen iş kollarında en az 10 yıl (3 bin 600 gün) çalışma koşulu aranacak. Yer altında çalışanlarda ise bu süre, 5 yıl (bin 800 gün) olacak. Yer altında çalışanlar hariç, fiili hizmet zammı almaya hak kazanılan süre, 5 yıldan 3 yılı indirilecek ve bu süre emeklilik yaş haddinden indirilecek.

erbaşlara, seferberlik ve savaş hallerinde her 1 yıla 1 yıl itibari hizmet süresi zammı verilecek. Birleşmiş Milletler Barış Gücünde görev alan polisler de bu haktan yararlanacak.

İsteğe bağlı sigortalılık

İsteğe bağlı sigortalı olma hakkından, Türkiye'de ikamet edenler ile sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerdeki Türk vatandaşları yararlanabilecek.

İsteğe bağlı sigortalı olabilmek için; bu kanuna tabi zorunlu sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışmama veya sigortalı olarak çalışmakla birlikte ay içerisinde 30 günden az çalışma ya da tam gün çalışmama, kendi sigortalılığı nedeniyle aylık bağlanmamış olma, 18 yaşını doldurmuş bulunma ve isteğe bağlı sigorta talep dilekçesiyle Kuruma başvuruda bulunma şartları aranacak. İsteğe bağlı sigorta primi, prime esas kazancın alt sınırı ile üst sınırı arasında, sigortalı tarafından belirlenen prime esas aylık kazancın yüzde 32'si olacak.

Bunun yüzde 20'si malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi, yüzde 12'si ise genel sağlık sigortası primini kapsayacak.

İsteğe bağlı sigortalılar, bakmakla yükümlü olunan kişi olsa dahi, genel sağlık sigortalısı sayılacak ve genel sağlık sigortası primi ödeyecek.